

ДОСЛІДЖЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ДО НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ СИМУЛЯЦІЙНИХ МЕТОДІВ

Наконечна О.А., Попова Л.Д., Ткаченко А.С., Оніщенко А.І.

Одним із пріоритетних напрямків у сфері охорони здоров'я є покращання якості підготовки студентів вищих медичних навчальних закладів в Україні в цілому та в Харкові зокрема. Очевидна необхідність значного посилення практичного аспекту виховання майбутніх фахівців разом зі збереженням якісної теоретичної підготовки лікарів [1]. Основним завданням практично орієнтованого навчання студентів-медиків на кафедрах є освоєння ними методів клінічного обстеження та діагностики хвороб, а також формування в майбутніх лікарів клінічного мислення [2], що передбачає curaцію пацієнтів кожним студентом. Однак в умовах реального педагогічного процесу на клінічних кафедрах спостерігається дефіцит хворих із певною нозологічною формою, яка відповідає темі практичного заняття, для кожного студента, що призводить до curaції одного хворого групою студентів. Безумовно, подібний підхід знижує ефективність навчання та набуття практичних навичок. Потенційним доповненням до curaції хворих є використання фантомів, манекенів та інших засобів симуляційного навчання студентів [3, 4]. Переваги цього методу полягають у можливості численних повторень методик з метою відточування практичних навичок [1], об'єктивній оцінці здобутих навичок викладачем та попередження психологічних втрат з боку пацієнтів, що можуть бути пов'язані з помилками під час curaції та недостатнім рівнем комунікативної компетенції майбутніх лікарів [4]. Беручи до уваги визначальну роль мотиваційної складової в ефективності педагогічного процесу, особливої уваги заслуговує зацікавленість студентів-медиків у використанні засобів стимуляційного навчання та їх ставлення до використання фантомів і манекенів під час навчання на клінічних кафедрах.

Метою дослідження є вивчення ставлення студентів Харківського національного медичного університету, які не мають досвіду роботи з засобами симуляційного навчання, до використання манекенів і фантомів, а також їх індивідуальних переваг під час вибору пацієнтів або симуляційних методів на старших курсах навчання.

У дослідженні брали участь 25 студентів II курсу стоматологічного та II медичного факультетів Харківського національного медичного університету, яким після роз'яснення особливостей симуляційного навчання ставилося запитання про їх ставлення до цього методу. На вибір пропонувалося три варіанти відповіді: «позитивне», «негативне», «важко відповісти». Потім студентам ставилося запитання щодо пріоритетного вибору засобів навчання – пацієнти або фантоми. Також було запропоновано обрати один з трьох можливих варіантів: використання фантомів, curaція реальних пацієнтів або доцільність обох методів у навчальному процесі.

У результаті проведеного дослідження встановлено, що 88 % студентів-медиків позитивно ставляться до застосування симуляційних засобів навчання й готові їх використовувати в освітньому процесі для набуття прак-

тичних навичок на старших курсах університету. У той же час 8 % опитуваних студентів не бачать перспектив використання симуляційних методів і ставляться до подібних засобів негативно. Чотири відсотки респондентів не замислювалися над питаннями доцільності запровадження манекенів та фантомів як засобів навчання й не змогли чітко відповісти на поставлене запитання. Таким чином, можемо зробити висновок про зацікавленість студентів у використанні симуляційних методів навчання на старших курсах під час проходження клінічних дисциплін.

Щодо питання про вибір курації хворих чи фантомів як засобів навчання, то більшість респондентів (92 %) визнає доцільність комбінованого підходу. Чотири відсотки надають перевагу безпосередній комунікації з пацієнтами, а 4 % хотіли б навчатися, використовуючи виключно симуляційні методи навчання. Таким чином, незважаючи на очевидні позитивні аспекти застосування різних форм симуляційного навчання, студенти вбачають необхідність класичного спілкування в системі «лікар–пацієнт».

Отримані дані дозволяють зробити висновки про наявність високої мотивації студентів до використання засобів симуляційного навчання під час вивчення клінічних дисциплін на старших курсах університету. У той же час вимальовується необхідність знаходження балансу між використанням сучасних фантомів і манекенів та традиційних підходів до навчання фахівців лікарського профілю, які реалізуються шляхом курації хворих.

Література:

1. Муравьев К.А. Симуляционное обучение в медицинском образовании – переломный момент / К.А. Муравьев, А.Б. Ходжаян, С.В. Рой // Фундаментальные исследования. – 2011. – № 10–3. – С. 534–537.

2. Скибицкий В.В. Практическая подготовка врача-терапевта как средство формирования профессиональной компетентности / В.В. Скибицкий, В.В. Запевина, Н.И. Олейник [и др.] // Международный журнал экспериментального образования. – 2013. – № 4. – С. 270–271.

3. Al-Elq A.H. Simulation-based medical teaching and learning / A.H. Al-Elq // J. Family. Community. Med. – 2010. – № 17 (1). – P. 35–40.

4. Weller J.M. Simulation in clinical teaching and learning/ J.M. Weller, D. Nestel, S.D. Marshall [et al.] // Med. J. – 2012. – № 196 (9). – P. 594.

СИМУЛЯЦІЙНІ ЗАСОБИ В ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТА-МЕДИКА: ТРУДНОЩІ ТА ПЕРЕВАГИ

Ніколаєва А.О., Федоров В.О., Кривошапка О.В., Сухоносів Р.В.

Якість підготовки медичних кадрів залежить не тільки від теоретичних знань лікарів, а й від уміння застосувати отримані навички в практичній діяльності. Особливе значення у підготовці лікарів загальної практики має готовність швидко та безпомилково використовувати свої знання при критичних і невідкладних станах. Подібні ситуації завжди виникають несподівано. Водночас будь-які невідкладні стани, що загрожують життю пацієнта, викликають нервову перенапруженість фахівців з будь-яким досвідом роботи. Що ж говорити про молодих спеціалістів, які мають незначну клінічну практику. Умови стресу та брак досвіду, юридичні аспекти взаємодії «Лікар–